

мировой литературы формировался прежде всего посредством переводов на русский язык; система цензуры обеспечивала единство общих идейно-эстетических характеристик, сюжетных ходов и стилистических черт художественного произведения в переводах на языки других народов СССР.

Ключевые слова: художественный перевод, идеологически мотивированная асимметрия, адаптация, цензура, канон мировой литературы, советский дискурс.

Rudnytska Nataliya. Soviet Translation as a Means of Forming the World Literature Canon: Ideological Aspect. The article deals with ideological aspects of translation as a means of forming the world literature canon in the USSR. As literature was used as a means of ideological influence, both artistic and ideological characteristics of literary works served as the criteria while choosing books for translation. Most often were published books by the authors who criticized the so-called «bourgeois» society or declared their socialist/communist views and sympathies for the USSR, as well as works by classical and ideologically neutral authors. Translated texts were subject to both political and puritanical censoring that employed excisions of text fragments, lexical replacements, periphrases, stylistic neutralization, omission or replacement of images, text (de)ideologization aimed at agreeing with the soviet ideological and aesthetical conception. The ideological adaptation of translation also aimed at approximation of world literature to the soviet discourse (due to ideologemes manipulation and addings for creating manifest intertextuality between soviet and translated texts). As russification was used as a means of cultural colonization, the soviet world literature canon was formed primarily on the basis of Russian translations; censorial system provided unity of common ideological and aesthetical characteristics, plot constituents and stylistic features of a literary work in translations into the languages of other peoples in the USSR.

Key words: literary translation, ideologically motivated asymmetry, adaptation, censorship, world literature canon, soviet discourse.

Стаття надійшла до редколегії
25.03.2015 р.

УДК 811.161.2: 811.112.2

Марія Ткачівська

Молодіжні сленгізми *geil*, *cool* у німецькомовних перекладах творів українських письменників-постмодерністів

У статті на прикладі німецькомовних перекладів творів українських письменників-постмодерністів досліджено сленгізми на позначення завищеної оцінки. До основних завдань розвідки належить дефініція термінів *молодіжний сленг*, *загальномолодіжний сленг*, *жаргон*, виокремлення сленгізмів з української постмодерної літератури зі значеннями «дуже добрий», «дуже добре», «чудовий», «чудово», які відтворені в німецькомовних творах за допомогою сленгізмів *geil*, *cool*, презентація їх розширених тлумачних формул і перекладу. Дослідження засвідчує, що при перекладі сленгізмів з української мови на німецьку здебільшого відбувається конвертація української сленгової одиниці на німецьку зі збереженням її значення. Антонімічний переклад не належить до найбільш поширених способів відтворення лексики підвищеної емоційності, проте його також почасти використовують для відтворення молодіжного сленгу. Трапляються випадки, коли нейтральна лексична одиниця відтворюється за допомогою сленгових лексичних одиниць.

Ключові слова: молодіжний сленг, лексична одиниця, емоційність, експресивний, переклад, відтворення.

Постановка наукової проблеми та її значення. Молодіжний сленг – це вербальне маркування молодіжної спільноти, що є екслібрисом її належності до певної вікової групи чи групи зацікавлених і критерієм систематизації під час характеристики «свій» – «чужий», а також невід’ємним елементом молодіжної сцени, символом розквітості, вільності й відмежованості від інших.

Чим емоційніша людина та її мовлення, тим чіткіше простежується коливання амплітуди її висловлювання та інтенсивність характеристик різнополюсних ознак. Наявність мовних інтенсифікаторів («дуже», «страшенно») сприяє ще більшому віддаленню якісно протилежних характеристик, що відображається на забарвленні мови та її емоційності. Саме така емоційність із її заниженою або

завищеною оцінкою реальності спостерігається в молодіжній мові, насиченій сленгами та мовними інтенсифікаторами.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Досліджували молодіжний сленг О. Горбач, Л. Ставицька, Й. Дзензелівський, І. Приходько, Л. Підкуймуха, Н. Шовгун, К. Котелевець, О. Данилевська, О. Глазова, С. Мартос, О. Поздняков, М. Грачов, Є. Поливанов, Л. Скворцов, К.-Е. Зоммерфельдт, Й. Бартманн, Т. Гольгер, Г. Нельсон, С. Мюллер, В. Готтшальк, В. Феттер, Д. Шпангель, Е. Фельдбуш, Г. Шрайбер та ін. Оскільки мова – рухлива субстанція, проблема молодіжного сленгу й досі актуальна та цікава для багатьох науковців.

Мета статті – дослідити на прикладі німецькомовних перекладів творів українських письменників-постмодерністів сленгізми на позначення завищеної оцінки. До основних завдань роботи належить дефініція термінів *молодіжний сленг*, *загальномолодіжний сленг*, *жаргон*, виокремлення сленгізмів з української постмодерної літератури зі значеннями «дуже добрий», «дуже добре», «чудовий», «чудово», які відтворені в німецькомовних творах за допомогою сленгізмів *geil*, *cool*, презентація їх розширених тлумачних формул і перекладу.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Молодіжний сленг – це емоційно забарвлений та експресивно промовистий невід’ємний елемент мови, який перебуває в розпорядженні молоді, сприяє невимушеному спілкуванню між собі рівними й відбувається в ногу із часом.

Відчуття молодими людьми незалежності від світу дорослих призводить до їх вербальної та невербальної розкутості, бажання оцінювати навколишній світ за власною шкалою й не зважати на встановлені межі та рамки. Відповідно до цього, у молодіжній мові побутують слова, які характеризують ті чи ті ознаки предметів за завищеною чи заниженою шкалою, упорядковуючи їх у створені їх розкутим і «позарамковим» світом власні амплітуди коливання ознак предметів та їх оцінні параболи.

Молодіжний сленг мінливий. Він може належати одному поколінню, може надовго вкоренитися у мову, змінюючи свій статус, перейти в розмовну мову або швидко зникнути. Беззаперечно те, що молодіжний сленг не однаково зрозумілий для всіх молодих людей. Ідеться про окремі молодіжні угруповання, які володіють своїм жаргоном і мають певні вимоги в ставленні одних до інших та до їхньої мови. Як зазначає А. Романов, «...в сучасних молодіжних угрупованнях також діють певні норми поведінки. Угруповання панків і металістів вимагають від своїх членів визначеної форми одягу, зачіски певного стилю та не розглядають у якості «своїх» тих молодих людей та дівчат, які не підпорядковуються нормам в одязі та поведінці» [7, с. 31]. Це означає, що є певний відбір у систематизуванні «свій» – «чужий». Як зауважує М. Грачов, «...щоб здаватися оригінальнішими, члени (...) неформальних молодіжних угруповань частіше ніж інші молодіжні об’єднання, використовують жаргонізми англійського походження» [3, с. 10]. Таку тенденцію простежуємо також в українській, німецькій, російській, польській і багатьох інших мовах. «Як правило, порушення групової норми, зокрема норми лінгвістичної поведінки, членом групи призводить до зниження його статусу або до виключення з групи. Отже, теорія групового спілкування розкриває механізм групового тиску на членів молодіжної групи та пояснює причини широкого розповсюдження тих чи тих сленгових слів та висловлювань» [7, с. 32].

Водночас є підбір молодіжних лексичних одиниць, відомих для більшості молоді, що входять у рамки загальномолодіжного сленгу або загально молодіжного жаргону. «Загальномолодіжний жаргон – та частина молодіжного жаргону, яка номінує максимально актуальні для молодих людей реалії, його розуміють і вживають усі соціально-вікові групи молоді. Загальномолодіжний жаргон характеризує мову певного покоління та є за своєю природою динамічною» [2, с. 35]. На думку М. Грачова, «загальномолодіжним жаргоном користуються всі молодіжні об’єднання та угруповання. Він складається зі слів, які не пов’язані з процесом навчання, праці, служби в армії тощо» [3, с. 10].

Аналіз наукових статей останнього часу демонструє дискусію щодо використання термінів *сленг* та *жаргон*. Л. Ставицька розглядає різницю між ними на рівні «напівзакритості» та «відкритості» лексико-фразеологічних підсистем. На думку науковця, «сленг – це різновид розмовної мови, яка оцінюється суспільством як підкреслено неофіційна («побутова», «фамільярна», «довірлива») [10, с. 40], а жаргон – це напіввідкрита лексико-фразеологічна підсистема, яка застосовується тією чи тією соціальною групою задля відособлення від решти мовної спільноти [10, с. 31]. Подібне трактування

жаргону як напіввідкритої або незамкнутої системи знаходимо і в М. Грачова: «Кожен із видів молодіжних жаргонів не є замкнутою системою: спостерігається взаємопроникнення їхніх елементів» [3]. Деякі вчені ототожнюють терміни *сленг* і *жаргон*. Немає одноставності в термінах і в західних зарубіжних дослідженнях. Так, А. Дурманенко зазначає, «...що у французькому мовознавстві розрізняють «арго» та «жаргон», але немає протиставлення «арго» – «сленг» та «жаргон» – «сленг», оскільки у французькій лінгвістиці категорія «сленг» відсутня. У тлумачному словнику Le Robert терміна «сленг» узагалі немає» [1, с. 339]. Стосовно термінів, які використовують під час характеристики молодіжної мови, то в Л. Ставицької знаходимо обидва терміни *молодіжний жаргон* та *молодіжний сленг*. М. Грачов, А. Романов надають перевагу терміну *молодіжний жаргон*. Як зазначають Н. Смоляр та А. Майстер, «різниця між сленгом і жаргоном полягає в тому, що останній використовують насамперед для таємності мовлення, приховування змісту від «непосвячених». Сленг – вторинне утворення порівняно із жаргонами й арго, що адаптують до своїх потреб запозичені одиниці. Потрібно зауважити, що термін *сленг* за частотою вживання значно перевищує «жаргон» [8, с. 594]. У своїй дисертаційній розвідці О. Поздняков, ґрунтовно досліджуючи дефініцію терміна «сленг», констатує, що більшість з опрацьованих ним «дефініцій (11 із 20) указує на стилістичну заниженість сленгу та його характерність для представників соціальних і професійних груп (по 10 із 9)» [6, с. 7]. На нашу думку, молодіжний сленг – це змінна, динамічна група лексичних одиниць, призначених для спілкування серед молодих людей, здатна піддаватися перетворенням, елімінації, а також готова поступитися місцем іншим сленгізмам, які з'являються в мові з появою нових процесів цивілізації, науково-технічного прогресу, зміни виробничих відносин тощо. До молодіжного жаргону належать лексичні одиниці, якими послуговуються окремі групи молодих людей (які зазвичай також володіють молодіжним сленгом), об'єднані певними конкретними інтересами (музиканти, байкери тощо), і використовують жаргонізми для підтвердження своєї обізнаності та причетності чи приналежності до цієї групи, а також (що характерне й для сленгу) для активного використання певних лексичних одиниць серед собі рівними, і з метою спілкування, і задля маніфестування своєї самодостатності та самоствердження.

Якщо зважати на те, що в спілкуванні між молодими людьми особливе місце займає відчуття сцени, то оцінний елемент у комунікації (позначення якості предметів, їх стану тощо) особливо важливе в акті комунікації. «Соціопсихологічний аспект солідарності в молодіжному середовищі конвертується не тільки в модус розпізнавання «свій», «чужий», а й в особливий різновид лінгвістичної залежності індивіда від групи» [10, с.192]. Відповідно, сама нейтральна лексика не є визначальною для самоствердження молодої людини в її мовному середовищі. Експресивне оцінювання з чітко розмежованими полюсами («*кайфовий*», «*кльовий*» – «*фіговий*») сприяє підвищенню іміджу молодої людини у своєму середовищі й визнанню її «своєю». Подібної думки дотримуються Н. Смоляр та А. Майстер, посилаючись на Є. В. Розен: «З метою самоствердження, бажаючи виглядати сучасними, молоді люди починають уживати слова й вирази підвищеної емоційності, за словами Є. В. Розен, «сильні», «неспокійні» і навіть шокуючі, що відрізняються від загальноприйнятої мовної норми» [8, с. 596]. Підвищена емоційність характерна для слів, які є носіями як позитивних, і негативних характеристик. До позитивних відносимо німецькі сленгізми *geil*, *super*, *cool* із тлумачними формулами «дуже добре», які відповідають українським «*кайфово*», «*кайфовий*», «*у кайф*», «*кльово*», «*кльовий*», «*суперово*» та ін. (йдеться про ставлення до ситуації, до суб'єкта тощо). У цьому дослідженні зупинимося на емоційнозabarвлених відповідниках німецького молодіжного сленгу *geil* і *cool*, якими послуговуються перекладачі для відтворення українських сленгізмів із тлумачними формулами «дуже добре», «прекрасно», «неймовірно».

Лексема *cool* (*cool* – з англ. холодний, прохолодний, свіжий, легкий, у молодіжному слензі – *крутий*, *кльовий*, *класний*) належить до тих іншомовних укралень, які ввійшли в молодіжний сленг і міцно закріпилися в ньому. Вона позначає високу якість ознаки предмета, про який йдеться (*sehr gut*, *sehr sehr gut*, *echt gut*). Як зазначає О. Христенко, лексему *cool* представники молоді використовують на позначення сміливої, впевненої у собі, безстрашної, цілеспрямованої людини, непересічної, цікавої, вихованої особистості, а також і в антонімічному значенні – як законнеслухняної, зарозумілої, безшабашної особи. Свідченням актуальності концепту *cool* для молоді є його включення до стійких виразів молодіжного сленгу (*cool sein*) [11].

Аналіз дослідження засвідчує, що сленгова лексична одиниця *cool*, запозичена з англійської мови, у німецькомовних перекладах відповідає сленгізмам з мови оригіналу: *класний* (гарний, чу-

довий), *крутий* (людина, яка досягла високого професіоналізму в певній сфері діяльності; оригінальний, екстраординарний; який переходить межі норми в чомусь [10, с. 152], *круто*, *блатний* (той, хто належить до злочинного світу, або стосується його; стосується протекції, підтримки [10, с. 50], тощо. Наприклад: *крутий – cool*: укр.: «Знайдеш собі якусь круту кобіту, без заскоків». – нім.: «Findest dort ein cooles Mädel, ohne Macken» (Л. Дереш «Поклоніння Ящірці»); *крутіший – cool* (укр.: «Ти просто хотів здатися крутішим, правда?» – нім.: «Du wolltest cool wirken, nicht wahr?»); *класний – cool* (укр.: «...він абсолютно веселий і класний чувак». – нім.: «...dass er total witzig und cool war» (Ю. Андрухович «Таємниця»); *блатний, найблатніший – cool, der coolste...* (укр.: «Напевне, найблатніша в класі». – нім.: «Vielleicht das coolste Mädchen der Klasse» (Л. Дереш «Намір»)).

Спостерігається також укралення в переклад прикметника *cool* для підсилення ознаки за відсутності його відповідника в українській мові). Наприклад, укр.: «Ми вирішуємо спочатку купити гашиш і вже тоді слухати джаз...» – нім.: «Wir wollen zuerst noch Haschisch kaufen und erst dann zum coolen Jazz...» (С. Жадан)).

Антонімічний переклад не належить до найбільш поширених способів відтворення лексики підвищеної емоційності, проте його також використовують для відтворення молодіжного сленгу: *не паритися – cool bleiben* (укр.: «Одним словом, попросив, щоби я не парився...». – нім.: «Kurz gesagt, er hat mich gebeten, cool zu bleiben...» (С. Жадан «Ворошиловоград»)). За наявності в українському тексті трансплантованих іноземних сленгізмів (писаних латиницею), їх зазвичай переносять у такому ж чи частково зміненому вигляді в текст цільової мови. Наприклад, укр.: «*Sounds cool*», – *погодився він*. – нім.: «*Sounds cool*», *stimmte er zu*) (Ю. Андрухович «Дванадцять обручів»)).

Іменники (у т. ч. ті, що виникли внаслідок субстантивзації) відтворюються за допомогою їх семантичних сленгових відповідників. Наприклад: 1) *крутий – der Coole* (укр.: «Однак я блефував, коли корчив з себе крутого». – нім.: «Doch ich bluffte, als ich den Coolen gab» (Л. Дереш «Поклоніння Ящірці»); 2) *крутизна* (дуже висока якість, вищий рівень чогось; багаті, респектабельні, процвітаючі люди) – *die Coolness* (укр.: «Але зараз Дзвінка потребувала моєї крутизни...» – нім.: «Aber jetzt brauchte Dswinka meine Coolness...» (Л. Дереш «Поклоніння Ящірці»)).

Прикметник *geil* (хтивий, буйний, у молодіжному слензі – синонім до *prima; hervorragend; toll*) позначає високу якість ознаки й, на думку Е. Шонфельд, «...уміщає в собі ознаку „у всіх відношеннях“ добре» [12, с. 49]. У російському словнику-розмовнику «Немецкий сленг» лексема *geil* подається в значенні «круто, крутий, похитливий» [4, с. 84]. Відповідно, *Geiler Hund* – похитливий пес, *geiler Specht* – хтивий дятел: бабій [4, с. 85]. Словник наводить також іменник *Geiler* (хохмач, жартівник, перебендя). Такі ж лексичні одиниці з ідентичними тлумаченнями знаходимо в «Німецько-російському словнику сучасного сленгу та ненормативної лексики» [5]. Описуючи тлумачення слова, Е. Шонфельд зазначає, що «у всій республіці одне із найулюбленіших слів позначає все (окрім еротизмів), що подобається, дивує, збуджує, вражає, приваблює. Вищий ступінь: *vollgeil, affengeil, megageil, gigageil*» [12, с. 49]. Під час перекладу творів українських письменників-постмодерністів лексична одиниця молодіжного сленгу *geil* найчастіше виступає відповідником до українських сленгізмів *кайфовий, кайф, кайфово, кльовий*. У словнику Л. Ставицької «Короткий словник жаргонної лексики української мови» подано такі тлумачення цих сленгових лексичних одиниць: *кайф* – задоволення, насолода, будь-які приємності; про явище, яке заслуговує високої оцінки; стан наркотичної ейфорії; наркотики, наркотичні речовини; вираження будь-якої позитивної емоції; чудово, нехай буде так; добре [9, с. 131]; *кайфовий* – прекрасний, чудовий; такий, що приносить задоволення [9, с. 132]; *кльовий* – гарний, прекрасний [6, с. 142]. При цьому Л. Ставицька вказує на приналежність зазначених сленгізмів до молодіжної мови.

Спираючись на тлумачні формули Л. Ставицької та Е. Шонфельд, під час перекладу з української мови на німецьку простежуємо конвертацію української сленгової одиниці на німецьку зі збереженням її значення. Наприклад, *кайфово – geil sein* (укр.: «Сирник – це класно, це просто кайфово» – нім.: «Topfenstrudel ist geil» (Ю. Андрухович «Дванадцять обручів»)); *найкайфовіша – die geilste* (укр.: «Десь від першої до дев'ятої була найкайфовіша пора зміни – мінімум клієнтури...». – нім.: «Zwischen eins und fünf war die geilste Zeit» (Л. Дереш «Намір»); *прикольно – geil sein* (укр.: «Да, – говорить Какао, – в таборі прикольно». – нім.: «Ja, – sagt Какао, – Lager ist geil» (С. Жадан «Депеш Мод»); *не по кайфу – gar nicht geil* (укр.: «Це не було по кайфу». – нім.: «Das war gar nicht geil gewesen» (Ю. Андрухович «Дванадцять обручів»); *справжній кайф – supergeil* (укр.: «І це був справжній кайф». – нім.: «Es war supergeil» (Л. Дереш «Поклоніння Ящірці»); *класний – geil* (укр.: «Режисьор, класні тьолкі во так нужни...» – нім.: «Regisseur, wir brauchen zum Verrecken 'n paar geile Bräute...»

(Ю. Андрухович «Дванадцять обручів»), *кльовий* – *geil* (укр.: «Кльова дорога, подумав я...»). – нім.: «*Ein geiler Weg, dachte ich...*» (Л. Дереш «Поклоніння Яшірці»).

Як і у випадку з лексемою *cool*, перекладач удається також до антонімічного перекладу: *нефіговий* – *geil* (порівняймо: фіговий – поганий, кепський): укр.: «...*мож він лише ступив на кілька кроків ближче, налаштуваючи камеру («нефігова картинка!»)*». – нім.: «*Er trat ein paar Schritte näher und brachte die Kamera in Position («geiles Bild!»)*» (Ю. Андрухович «Дванадцять обручів»). Спостерігається також украплення в переклад сленгової лексичної одиниці *geil* для підсилення ознаки за відсутності його відповідника в українській мові). Наприклад, укр.: «*Рай і драйв*». – нім.: «*Paradies und geiler Drive*» (Ю. Андрухович «Таємниця»). Трапляються випадки, коли нейтрально забарвлена лексична одиниця відтворюється за допомогою сленгу: *хороший* – *geil* (укр.: «*Хороша штука. Рубає на раз*», – нім.: «*Geiles Zeug. Haut einen sofort um*» (С. Жадан «Депеш Мод»)).

Сленгову лексичну одиницю *geil* використовують у німецькомовних перекладах і для позначення стану людини: *кайфувати* (відчувати велике задоволення) – *geil finden* (укр.: «...*сказав, що кайфує від електронної музики...*» – нім.: «...*sagte, dass er elektronische Musik geil fände...*» (Л. Дереш «Культ»)); *перти* (сміятися, бути в стані ейфорії, у т. ч. наркотичної; викликати у когось позитивні емоції [10, с. 205]) – *geil sein* (укр.: «*Ой, як мене пре, – радісно говорить він...*» – нім.: «*Ach, wie geil, – sagt er ganz glücklich ...*» (С. Жадан «Депеш Мод»)); *бути ласим* (бути похитливим, дуже чогось бажати) – *geil sein* (укр.: «*Потолок, ласа до будь-яких проявів світського ідіотизму*». – нім.: «*Gesocks, das geil ist auf alle erdenklichen Auswüchse der real existierenden Vergnügungsidiotie*» (Ю. Андрухович «Московіада»)); *забагтися* (дуже чогось бажати) – *auf etw. geil sein* (Ю. Андрухович «Дванадцять обручів»), а також для передачі пейоративної та обценної лексики (укр.: «*Пацани, то ти***ць!*» – нім.: «*Leute, es ist affengeil!*» (Л. Дереш «Намір»)); *давалки* – *fickgeil sein* (Л. Дереш «Намір»). Останній приклад засвідчує часткове збереження в сучасній мові первинного значення сленгової лексичної одиниці *geil*, яке містило сексуальний конотативний компонент (характерний для лексеми на початку ХХ ст.).

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Дослідження засвідчує, що палітра українських сленгізмів на позначення високої якості ознаки предмета та його та стану («добре», «дуже добре», «добрий», «дуже добрий») широко представлена в українській літературі. Сленгізми *класний*, *круто*, *крутий* відтворені за допомогою сленгізму «*cool*». Лексичні одиниці українського молодіжного сленгу *кайф*, *кайфовий*, *кльовий*, *прикольно*, *не по кайфу*, *класний*, *кльовий* відтворені за допомогою сленгізму *geil* (*affengeil*, *supergeil*, *unglaublich geil*). При цьому відбувається конвертація української сленгової одиниці на німецьку із збереженням її значення.

Антонімічний переклад не належить до найбільш поширених способів відтворення лексики підвищеної емоційності, проте його також частіше використовують для відтворення молодіжного сленгу: *нефіговий* – *geil*, *не парся!* – *cool bleiben!* Трапляються випадки, коли нейтральна лексична одиниця відтворюється за допомогою сленгу: *хороший* – *geil*. Це дослідження – тільки частина аналізу молодіжного сленгу в перекладах на німецьку мову, і продовжуватимемо його в подальших статтях.

Джерела та література

1. Дурманенко А. М. Особливості перекладу українського молодіжного сленгу французькою мовою (на прикладі роману Любка Дереша «Культ») / А. М. Дурманенко. – ВПЦ «Київський університет», 2012. – С. 398–409.
2. Глазова О. Жаргон і сленг: як ставитися до них словеснику? / О. Глазова // Методичні діалоги : журн. для вчителів укр. мови й л-ри. – 2013. – № 9. – С. 35–41.
3. Грачев М. А. Словарь современного молодежного жаргона / М. А. Грачев. – М. : Изд-во Эксмо, 2006. – 672 с. – (Школьные словари).
4. Немецкий сленг. Словарь-разговорник. Начальный уровень. – М. : АСТ: Восток–Запад, 2008. – 221 с.
5. Немецко-русский словарь современного сленга и ненормативной лексики. – М. : АСТ: Восток–Запад, 2008. – 224 с.
6. Поздняков О. В. Номінативні процеси в сучасному німецькому молодіжному слензі (системно-квантитативне дослідження словників і періодичних видань) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / О. В. Поздняков / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2010. – 20 с.
7. Романов А. Ю. Современный русский молодежный сленг / Артемий Юрьевич Романов. – München : Verlag Otto Sagner, 2004. – 205 S.

8. Смоляр Н. П. Сленг як складова частина лексики сучасної німецької молоді / Н. П. Смоляр, А. А. Майстер // Проблеми розвитку прикордонних територій та їх участі в інтеграційних процесах : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Луцьк, 14–15 жовт. 2010 р. / М-во освіти і науки України [та ін.] ; [за ред. В. Й. Лажніка, С. В. Федонюка]. – Луцьк, 2010. – С. 593–597.
9. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови / Л. Ставицька. – К. : Критика, 2003. – 290 с.
10. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг. Соціальна диференціація української мови / Л. Ставицька. – К. : Критика, 2006. – 463 с.
11. Христенко О. С. Німецький молодіжний сленг: лінгвокогнітивний та соціолінгвістичний аспекти : автореф. дис ... канд. філол. наук / О. С. Христенко. – К. : [б. в.], 2009. – 20 с.
12. Schönfeld, Eike / Abgefahren – Eingefahren. Ein Wörterbuch der Jugend- und Knastsprache / Europäisches Übersetzer-Kollegium. Glossar Nr. 1. – Straelener Manuskripte Verlag, 1986. – 139 S.

Марія Ткачівська. Молодежні сленгизми *geil, cool* в німецькомовних перекладах творів українських письменників-постмодерністів. В статті на прикладі німецькомовних перекладів творів українських письменників-постмодерністів досліджено сленгизми для позначення завищеної оцінки. К основним завданням статті належать визначення термінів *молодежний сленг, загальномолодежний сленг, жаргон*, виділення сленгизмів з української постмодерністської літератури з значеннями «очень хороший», «очень хорошо», «замічальний», «прекрасно», вперше використаних в німецькомовних перекладах з допомогою сленгизмів *geil, cool*, презентація їх розширених тлумачень формул перекладу. Дослідження показує, що при перекладі сленгизмів з української мови на німецьку в більшості випадків відбувається конверсія української сленгової одиниці на німецьку з збереженням її значення. Антонімічний переклад не стосується до найбільш поширених способів вперше використаної лексики підвищеної емоційності, однак він також використовується для вперше використаної молодіжної лексики. Бувають випадки, коли нейтральна лексическа одиниця вперше використовується з допомогою сленгових лексических одиниць.

Ключеві слова: молодежний сленг, лексическа одиниця, емоційність, експресивний, переклад, вперше використання.

Maria Tkachivska. Youth Slang and Their Equivalents *Geil and Cool* (on the Example of German Translations of Ukrainian Postmodernist Writers' Works). The article analyses the definitions of terms *youth slang* and *slang*. The research is based on the text analysis of Ukrainian postmodernist writers' works and their German translations. For analysis we have chosen youth slangs *kef, super, cool, wailing* and others reproduced by their equivalents *geil and cool*. As studies have shown the palette of Ukrainian slang denoting the high quality of an object and its status (*good, very good, well, very well, incredible, unsurpassed*) is widely represented in Ukrainian literature. Such slangs as *classy, cool, steep* can be reproduced by means of borrowing from English slang *cool*. Antonymic translation is not the most common ways to reproduce highly-emotional vocabulary but it is also used to reproduce youth slang. There are cases when a neutral lexical unit is displayed using slang. Our research is only a part of the analysis of youth slang and requires further research.

Key words: youth slang, lexical unit, emotionality, expressive, translation, reproduction.

Стаття надійшла до редколегії
15.04.2015.

УДК 81-22

Михайло Янісів
Віктор Лішнянський

Середньовічні ремесла в англійській історичній прозі та семантико-стилістичні особливості їх перекладу українською мовою

Проблема перекладу англійських історизмів українською мовою і сьогодні актуальна у зв'язку з наявністю значного масиву англійської історичної прози, яка досі не перекладена, зокрема через нерозв'язання питання щодо перекладу англійських історизмів. Кількість англійської історичної прози, яка виходить із друку щороку, настільки велика, що для відзначення найкращих творів заснована престижна премія ім. Вальтера Скотта. У кожному творі наявна специфічна лексика, яка відтворює реалії та дух описуваної історичної епохи.

© Янісів М., Лішнянський В., 2015